

Etusivu>Sinun oikeutesi>**Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)**

Syytetyt (rikosoikeudelliset menettelyt)

Ranska

Näillä sivuilla kerrotaan mitä tapahtuu, kun rikoksesta epäilty tai syytetty henkilö joutuu oikeuteen. Vähäisistä rikkomuksista, kuten liikenne rikkomuksista, joista määrätään yleensä sakkorangaistus, kerrotaan tietosivulla 5. Tietoja rikoksen uhrin oikeuksista löytyy täältä.

Johdanto

Tuomioistuimet jakautuvat neljään ryhmään:

Poliisituomioistuin (tribunal de police)

Poliisituomioistuin toimii yhden tuomarin kokoonpanossa ja ratkaisee pääasiassa viidennen luokan rikkomuksia. Tuomioon voi hakea muutosta muutoksenhakutuomioistuimen rikosasioita käsittelevältä jaostolta (chambre des appels correctionnels), mutta vain tietyissä tapauksissa.

Paikallistuomioistuin (jurisdiction de proximité)

Paikallistuomioistuin toimii yhden tuomarin kokoonpanossa. Se ratkaisee neljän ensimmäisen luokan rikkomuksia.

Muutoksenhakua koskevat samat säännöt kuin poliisituomioistuimen tuomioita.

Vähäisten rikosten tuomioistuin (tribunal correctionnel)

Vähäisten rikosten tuomioistuimessa on yleensä kolme tuomaria, ja se ratkaisee lähinnä vähäisiä rikoksia (délit).

Asia voidaan käsitellä joko sen tuomiopiirin tuomioistuimessa, jossa a) rikos on tehty, b) jossa vastaaja tai yksi vastaajista asuu tai c) jossa vastaaja on pidätetty.

Alemman oikeusasteen tuomioistuinten ratkaisuihin haetaan muutosta muutoksenhakutuomioistuimen rikosasioita käsittelevältä jaostolta.

Rikostuomioistuin (cour d'assises)

Rikostuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan sellaiset täysi-ikäisten tekemiä rikoksia koskevat asiat, jotka eivät kuulu minkään erityistuomioistuimen toimivaltaan.

Se koostuu kolmesta ammattituomarista ja yhdeksästä valamiehestä, jotka on valittu arpomalla Ranskan kansalaisten keskuudesta.

Syyttäjät ja tuomittu voivat valittaa rangaistustuomiosta rikostuomioistuimeen, joka koostuu 12 maallikovalamiehestä ja kolmesta ammattituomarista.

Vastaaja ja virallinen syyttäjä voivat hakea muutosta rikostuomioistuimen päätökseen riippumatta siitä, onko se langettava vai vapauttava. Asianomistaja voi hakea muutosta vain tuomioistuimen myöntämiin vahingonkorvauksiin.

Lyhyt yhteenveto rikosoikeudenkäyntimenettelystä

Seuraavassa kuvataan lyhyesti rikosoikeudenkäynnin tavanomaiset vaiheet.

Esitutkinta

Poliisin tai santarmilaitoksen suorittaman esitutkinnan tarkoituksena on todeta, onko tapahtunut lainrikkomus, kerätä sitä koskevat todisteet ja löytää tekijät. Tutkinta suoritetaan virallisen syyttäjän johdolla. Se tehdään aina, kun toimenpiteet on käynnistetty virallisen syyttäjän aloitteesta.

Vereksen rikoksen esitutkinta (enquête de flagrance) erotetaan Ranskassa tavanomaisesta esitutkinnasta (enquête préliminaire), jonka rikospoliisi suorittaa virallisen syyttäjän aloitteesta.

Esitutkinta on kaikissa tapauksissa salainen, ja se tehdään vastaajaa kuulematta.

Rikostutkinta

Tutkintatuomarin suorittaman rikostutkinnan (instruction) tarkoituksena on koota todisteet rikoksen tekemisestä ja löytää syyllinen. Siinä ratkaistaan, onko olemassa riittävästi perusteita tekijän lähettämiseksi tuomioistuimen eteen, ja valmistellaan asia tuomioistuinta varten. Se on salainen, mutta menettelyn osapuolilla on oikeus tutustua asiakirjoihin, ja he voivat esittää tutkimuspyyntöjä tietyin ehdoin.

Oikeudenkäynti

Oikeudenkäyntivaihe on julkinen, suullinen ja kontradiktorinen, eli siinä kuullaan molempia osapuolia. Tuomioistuinkäsittely johtaa päätökseen, johon voidaan hakea muutosta.

Tietosivuilla on tietoja kaikista menettelyn vaiheista ja vastaajan oikeuksista. Esitetyt tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia, eivätkä ne korvaa oikeudellista neuvontaa.

Euroopan komission rooli

Euroopan komissiolla ei ole toimivaltaa rikosoikeudenkäyntimenettelyissä jäsenvaltioissa, eikä se siksi voi auttaa valituksen tekemisessä. Näillä sivuilla on tietoa siitä, keneen voi ottaa yhteyttä ja miten tulee menetellä.

Tarvittavat tiedot löytyvät alla olevien linkkien kautta

1 – Miten saan oikeudellista neuvontaa

2 – Oikeuteni tutkinnan aikana

Oikeuteni pidätyksen aikana

Oikeuteni tutkintatuomarin suorittamassa ensimmäisessä kuulustelussa

Rikoksesta epäillyn ja asiamiehen avustaman todistajan asema

Tutkinnan päättäminen

Eurooppalainen pidätysmääräys

Puolustuksen valmistautuminen oikeudenkäyntiin

3 – Oikeuteni oikeudenkäynnin aikana

4 – Oikeuteni oikeudenkäynnin päättyttyä

5 – Liikenne rikkomukset ja muut vähäiset rikkomukset

Linkkejä

Tietoa oikeusistasi

Päivitetty viimeksi: 30/01/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.